

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**R. D. Magistri Petri Lombardi Novariensis Episcopi
Parisiensis. Sententiarvm Libri IV. quibus vniuersæ
Theologiæ summa continetur**

Petrus <Lombardus>

Mogvntiæ, 1632

De quatuor virtutibus principalibus & vtrum hæ virtutes in Christo fuerint
& in angelis sint, & de vsibus earum. A

urn:nbn:de:hbz:466:1-38829

mano affectu capi q̄ dicitur. Sic etiā cū iracō malis dicitur, & placidus bonis, illi mutatur & nō ipse: ut lux infirmis oculis aspera, firmis lenis est, ipsorū sc̄ mutatione, non sua: Ita cū aliquis per iustificatiōnē incipit esse amicus Dei, ipse mutatur non Deus.

Si quis magis vel minus diligatur à Deo vno tempore quam alio.

Si vero quæritur de aliquo. Vtrum magis diligatur à Deo vno tempore quam alio: distinguenda est dilectionis intelligentia. Si enim referatur ad dilectionis effectum, concessibile est: si vero ad dilectionis essentiam, inficiabile est.

Si Deus ab æterno dilexit reprobos.

De reprobis vero, qui præparati non sunt ad vitam sed ad mortē, si quæritur, vtrum debeat concedi, quod Deus ab æterno dilexit eos. Dicimus de electis solis simpliciter hoc esse concedendū, quod Deus ab æterno eos dilexit, quos ad iustitiā & coronam præparavit. De non electis vero, simpliciter est concedendum, quod odio habuit, id est reprobaui: sicut legitur, Iacob dilexi, Esau odio habui. Sed non est simpliciter dicendū, quod dilexit, ne prædestinati intelligantur: sed cum adiectione concedatur, dilexit eos in quantum opus eius futuri erant, id est, quos & quales facturum eos erat.

DE QVATVOR VIRTVTIBVS

Principalibus.

DISTINCT. XXXIII.

De virtutibus cardinalibus.

In li. de tri. 14. c. 9. post medium.

Post prædicta, de quatuor virtutibus, quæ principales vel cardinales vocantur, disserendum est: quæ sunt Iustitia, Fortitudo, Prudentia, Temperantia. De quibus Aug ait. Iustitia est in subueniēdo miseris. Prudentia in præcauendis infidiis. Fortitudo in perferēdis molestiis, Téperantia in coercēdis delectationibus prauis. de his dicitur in libri Sapientiæ, Sobrietatem & prudentiam docet, iustitiā & veritatem, Sobrietatem vocat réperantiā, & vir-

& virtutē vocat fortitudinem. Hæ virtutes cardinales dicuntur, vt ait Hieron. quibus in hac immortalitate bene viuatur, & post ad æternam vitā peruenitur: quæ in Christo plenissime fuerunt, & sunt, de cuius plenitudine nos accipimus. In quo habuerunt vsus eosdem, quos in patria habent, & quosdā etiam viæ. Veruntamen an hæ virtutes cū & ipsæ in animo esse incipiant, qui cū sine illis prius esset, tamē animus erat, desinant esse cū ab æterna perduxerint, nonnulla quæstio est. Quibusdam visum est, eas esse desituras, & de tribus quidē, prudentia sc. fortitudine & temperantia, cum hoc dicitur, non nihil dici videtur. Iustitia enim immortalis est: & magis tunc perficitur in nobis, quā esse cessabit, cū beate viuimus contēplatione naturæ diuinæ, quæ creauit omnes, cæterasque instituit naturas: qua nihil melius & amabilius est: Cui regi subditum esse, iustitiæ est. Et ideo immortalis est omnino iustitia nec in illa beatitudine esse desinet: sed talis ac tanta erit, vt perfectior & maior esse non possit. Fortassis & aliæ tres virtutes: prudentia sine vilo iam periculo erroris: fortitudo sine molestia tolerādorū malorum, temperantia sine repugnatione libidinum erunt in illa foelicitate: vt prudentiæ ibi sit, nullum bonū Deo præponere vel æquare: fortitudinis ei firmissime cohærere: temperantiæ, nullo defectu noxio delēari. Quod vere nunc agit iustitia in subueniendo miseris, quod prudentia in præcauendis insidiis, quod fortitudo in perferendis molestiis, quod temperantia in coercendis dilectionibus prauis, non erit tibi omnino vbi nihil mali erit. Ista ergo virtutum opera huius mortali vitæ necessaria, sicut fides, ad quam referenda sunt, in præteritis habebuntur. Ecce aperte hic dicit August. quod prædictæ virtutes in futuro erunt sed
 105 vsus tunc habebunt quam modo. Cui Beda
 assen-

Sap 9. b

Quod hæ
 virtutes in
 Christo fue-
 runt Ioan b
 Aug. 14. det.
 v. 9. in print.

Ibidem pat-
 lo inferius

Beda glos.
 or. an illud.

*Exodi 26.
Appendens
ante qua-
tuor colum-
nas.*

assentit super Exodū dicens. Columnæ ante quas appansum est velum potestates cæli sunt, quatuor eximiis virtutibus præclaræ, i. fortitudine, prudētia, tēperantia, iustitia: quæ aliter in cælis, seruantur ab angelis & animabus sanctis, quam hic à fidelibus. Et consequenter assignat Beda vsus illarum virtutum secundum præsentem statum & futurum, imitans Aug. in præmissis assignationib⁹.

DE SEPTEM DONIS SPIRITVS SANCTI
DISTINCT. XXXIV. A

*Am. in 1. lib.
de spiritu
sancto c. 20.
ad princip.
2em. 20.*

Nunc de septem donis Spiritus sancti agendum est: vbi prius considerandum est. An hæc dona virtutes sint: Secundo, An in futuro desitura sint, vel omnia, vel horum aliqua: Deinde, An in Christo fuerint cuncta hæc dona. Hæc dona virtutes esse, nec in futuro desitura Ambros. ostendit, ea septem fore virtutes dicens, & in angelis abundantissime esse: sic, Ciuitas Dei illa Hierusalem cælestis, non meatu alicuius fluij terrestris abluitur: sed ex vitæ fonte procedens Spiritus sancti, cuius nos breui satiamur haustu, in illis cælestibus spiritibus redundantius videtur effluere, pleno septem virtutum spiritualium feruens meatu. Si enim fluius riparum crepidinibus editus super fusus exundat, quanto magis Sp. S. supereminens creaturam, cum nostræ mentis arcana tanquam inferiora perstringat, cœlestem illam angelorum naturam effusione quadam sanctificationū vbertate lætificat? Deinde sanctificationē exponens subdit. His a. sanctificationibus significatur plēitudo septem spiritualium virtutum, quos enumerat. Esaias dicens, Spiritus sapientiæ & intellectus, spiritus consilij & fortitudinis, spiritus scientiæ & pietatis, & spiritus timoris Domini. Vnum est ergo flumen spiritus sancti, sed multi spiritualiū donorum meat⁹. Quamuis ergo multi dicunt⁹

*Ibid. paulo
in ferius.
Esa 11. a*